

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1939
Suga:	<i>Agrimonia pilosa</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0510700
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Grebļukalns
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	23.04.2024.
Vispārējās piezīmes:	<p>Spilvainais ancītis ir daudzgadīgs rožu dzimtas lakstaugs ar Austrumeiropas - Sibīrijas izplatības areālu. Latvijā sastopams galvenokārt valsts austrumu daļā, jo Latviju šķērso sugas izplatības areāla rietumu robeža. Latgalē un Sēlijā suga sastopama samērā bieži, pie kam galvenokārt dažādos traucētos un sekundāros biotopos – uz mežu stigām, uz aizaugošiem meža celiņiem, baltalksnājos, mežmalās, laucēs u.c. traucētos, sekundāros biotopos (Krasnopoļska et. al., 2020), tādēļ šī suga parasti nav saistīta ar ES nozīmes biotopiem. Kurzemes rietumu daļā līdz Baltijas jūrai nav nevienas spilvainā ancīša atradnes (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Galvenie apdraudošie faktori ir pārlietu liela noēnojuma veidošanās, dzīvotnēm aizaugot ar kokiem un krūmiem, kā arī pārlietu liela antropogēnā ietekme (izbraukāšana, intensīva mežizstrāde) (Latvijas Dabas., 2021).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>13</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no dabas lieguma “Grebļukalns” dabas aizsardzības plāna. Populācijas minimālais lielums novērtēts ar 9 indivīdiem, bet maksimālais – ar 20 indivīdiem (Vides Konsultāciju., 2022).</p> <p>Starp populācijas minimālajiem un maksimālajiem vērtējumiem rēķināts vidējais ģeometriskais (funkcija GEOMEAN).</p> <p>DL “Grebļukalns” teritorijā suga sastopama galvenokārt gar taciņu, kas iet pa osa kori (Vides Konsultāciju., 2022).</p> <p>Suga DL “Grebļukalns” teritorijā zināma kopš 1967. gada, kad to novēroja A. Rasiņš (informācija no DDPS “Ozols”).</p>
Unit_CV	Indivīdi

Lauks	Paskaidrojums																																																																																				
	Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, vaskulāro augu populācijas lielumu novērtē indivīdos (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).																																																																																				
Habitat	Annex I viens																																																																																				
Annex I	9060 Suga DL “Grebļukalns” teritorijā sastopama vienā ES nozīmes mežu biotopā – 9060 <i>Skujkoku meži uz osveida reljefa formām</i> .																																																																																				
Annex I_area_USE	6,50 Spilvainais ancītis DL “Grebļukalns” teritorijā sastopams trīs poligonos, kuru kopējā platība ir 6,50 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.																																																																																				
Other_area_USE	Na																																																																																				
OK_DEN	<p>Spilvainā ancīša populācijas blīvumi (blīvuma mērvienība – indivīdi/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija.</p> <table><tr><th>N2000 vieta</th><th>CV_DEN, indivīdi/ha</th><th>Blīvums</th></tr><tr><td>Kuja</td><td>9744.64</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ābeļi</td><td>6917.81</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lubāna mitrājs</td><td>3143.60</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Klaucānu un Priekulānu ezers</td><td>3114.64</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Svētes ieleja</td><td>2125.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Numernes valnis</td><td>2035.13</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Raudas meži</td><td>1552.10</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Līvberzes liekņa</td><td>1018.23</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Eglone</td><td>933.13</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Kaučers</td><td>820.57</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ziemeļgauja</td><td>713.17</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ķemeru nacionālais parks</td><td>710.12</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Rāznas nacionālais parks</td><td>654.07</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Skujaines un Svētaines ieleja</td><td>500.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Veclaicene</td><td>443.24</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Driksnas sils</td><td>365.67</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Dubnas paliene</td><td>311.32</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Tērvete</td><td>291.75</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Augšzeme</td><td>236.73</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ukru gārša</td><td>182.65</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Kreiču purvs</td><td>154.08</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Silene</td><td>136.96</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Pilskalnes Siguldiņa</td><td>133.33</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Augšdaugava</td><td>119.56</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Vestiena</td><td>97.96</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Vesetas palienes purvs</td><td>89.47</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Barkavas ozolu audze</td><td>84.56</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 vieta	CV_DEN, indivīdi/ha	Blīvums	Kuja	9744.64	Augsts	Ābeļi	6917.81	Augsts	Lubāna mitrājs	3143.60	Augsts	Klaucānu un Priekulānu ezers	3114.64	Augsts	Svētes ieleja	2125.00	Augsts	Numernes valnis	2035.13	Augsts	Raudas meži	1552.10	Augsts	Līvberzes liekņa	1018.23	Augsts	Eglone	933.13	Augsts	Kaučers	820.57	Augsts	Ziemeļgauja	713.17	Augsts	Ķemeru nacionālais parks	710.12	Augsts	Rāznas nacionālais parks	654.07	Augsts	Skujaines un Svētaines ieleja	500.00	Augsts	Veclaicene	443.24	Augsts	Driksnas sils	365.67	Augsts	Dubnas paliene	311.32	Augsts	Tērvete	291.75	Augsts	Augšzeme	236.73	Augsts	Ukru gārša	182.65	Optimāls	Kreiču purvs	154.08	Optimāls	Silene	136.96	Optimāls	Pilskalnes Siguldiņa	133.33	Optimāls	Augšdaugava	119.56	Optimāls	Vestiena	97.96	Zems	Vesetas palienes purvs	89.47	Zems	Barkavas ozolu audze	84.56	Zems
N2000 vieta	CV_DEN, indivīdi/ha	Blīvums																																																																																			
Kuja	9744.64	Augsts																																																																																			
Ābeļi	6917.81	Augsts																																																																																			
Lubāna mitrājs	3143.60	Augsts																																																																																			
Klaucānu un Priekulānu ezers	3114.64	Augsts																																																																																			
Svētes ieleja	2125.00	Augsts																																																																																			
Numernes valnis	2035.13	Augsts																																																																																			
Raudas meži	1552.10	Augsts																																																																																			
Līvberzes liekņa	1018.23	Augsts																																																																																			
Eglone	933.13	Augsts																																																																																			
Kaučers	820.57	Augsts																																																																																			
Ziemeļgauja	713.17	Augsts																																																																																			
Ķemeru nacionālais parks	710.12	Augsts																																																																																			
Rāznas nacionālais parks	654.07	Augsts																																																																																			
Skujaines un Svētaines ieleja	500.00	Augsts																																																																																			
Veclaicene	443.24	Augsts																																																																																			
Driksnas sils	365.67	Augsts																																																																																			
Dubnas paliene	311.32	Augsts																																																																																			
Tērvete	291.75	Augsts																																																																																			
Augšzeme	236.73	Augsts																																																																																			
Ukru gārša	182.65	Optimāls																																																																																			
Kreiču purvs	154.08	Optimāls																																																																																			
Silene	136.96	Optimāls																																																																																			
Pilskalnes Siguldiņa	133.33	Optimāls																																																																																			
Augšdaugava	119.56	Optimāls																																																																																			
Vestiena	97.96	Zems																																																																																			
Vesetas palienes purvs	89.47	Zems																																																																																			
Barkavas ozolu audze	84.56	Zems																																																																																			

Lauks	Paskaidrojums		
	Mugurves pļavas	83.33	Zems
	Adamovas ezers	74.07	Zems
	Abavas senleja	69.79	Zems
	Istras pauguraine	69.35	Zems
	Gulbju un Platpirovas purvs	66.67	Zems
	Daugavas ieleja	63.41	Zems
	Aiviekstes paliene	63.25	Zems
	Ogres ieleja	55.84	Zems
	Dvietes paliene	52.82	Zems
	Krustkalnu dabas rezervāts	49.35	Zems
	Nīcgales meži	44.54	Zems
	Gaujas nacionālais parks	42.42	Zems
	Sauka	25.37	Zems
	Aklais purvs	16.83	Zems
	Vecsēlpils	10.00	Zems
	Teiču dabas rezervāts	3.39	Zems
	Grebļukalns	2.06	Zems
OPT_DEN	<p>Optimālais blīvums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas blīvumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama.</p> <p>Par optimālo blīvumu izraudzīts AAA “Augšdaugava” blīvums – 119,56 ind./ha - zemākais no optimālajiem blīvumiem.</p> <p>DL “Grebļukalns” blīvums ir viszemākais starp visām N2000 teritorijām, kur suga sastopama.</p>		
OK_NEW	<p>Nē.</p> <p>Jautājumu par jaunu dzīvotņu veidošanu izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U1 vai U2. Spilvainā ancīša aizsardzības stāvoklis novērtēts kā FV.</p>		
AREA_NEW	0		
OK_INT	<p>Nē.</p> <p>Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2. Spilvainā ancīša aizsardzības stāvoklis novērtēts kā FV.</p>		
IND_INT	0		
Papildus nosacījumi	<p>2023. gadā AS “Latvijas valsts meži” DL “Grebļukalns” teritorijā ir uzsākuši apjomīgu biotehnisko pasākumu veikšanu, lai uzlabotu osu meža biotopa stāvokli un dzīves apstākļus šim biotopam raksturīgo reto augu sugu dzīvotnēm. Dabas lieguma “Grebļukalns” teritorijā ir izveidota pilotteritorija 10,2 hektāru kopplatībā, kur tiks samazināts noēnojums - veikta lazdu un egļu izcīršana, kā arī veidoti atklāti smilts un grants laukumi, kur iesēties saulmīļu sugām (Latvijas valsts., 2023). Paredzams, ka īstenotie apsaimniekošanas pasākumi labvēlīgi ietekmēs arī spilvaino ancīti, tādēļ varbūtība, ka nākotnē spilvainā ancīša populācija dabas lieguma teritorijā palielināsies, ir liela.</p>		
Cits lauks			

Izmantotā literatūra

Baroniņa, V. 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

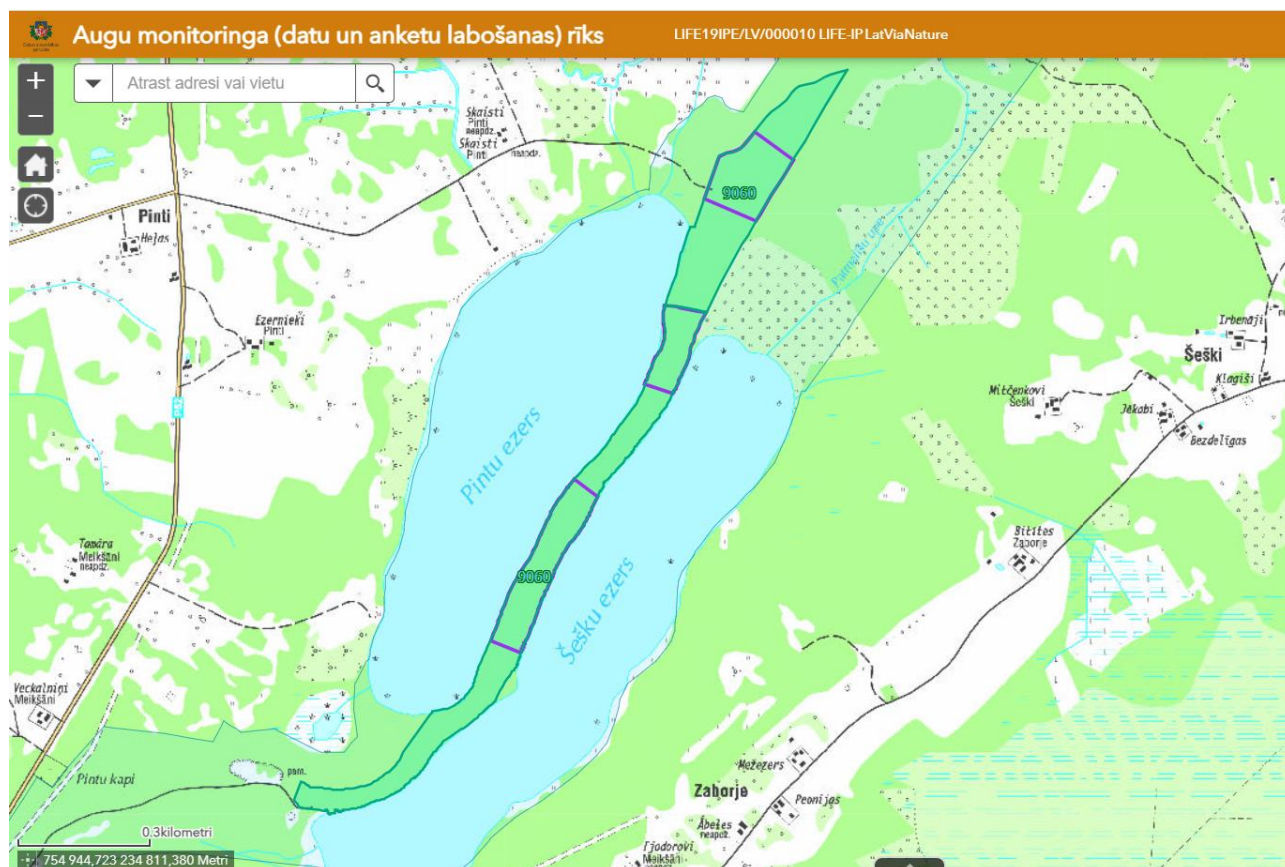
Krasnopolška, D., Evarts – Bunders P., Svilāne, I. 2020. Contribution to knowledge of genus *Agrimonia* L. (Rosaceae) in Latvia. *Acta Biol. Univ. Daugavp.*, 20 (1): 47 – 53.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Latvijas valsts meži. 2023. Dabas liegumā “Grebļukalns” LVM atjaunos Latvijā ļoti retos skujkoku mežus uz osa stāvajām nogāzēm. Pieejams: <https://www.lvm.lv/jaunumi/7077-dabas-lieguma-greblukalns-lvm-atjaunos-latvija-loti-retos-skujkoku-mezus-uz-osa-stavajam-nogazem>

Vides Konsultāciju Birojs. 2022. Dabas lieguma “Grebļukalns” dabas aizsardzības plāns 2022. – 2034. gadam. Rīga, 210 lpp.

1.pielikums

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti spilvainā ancīša dzīvotnes laukumi DL “Grebļukalns”. Ekrānšāviņš uzņemts 13.04.2024.